

יום ד' ב"ז אב תשע"ה

באר הגולה 110

הלכות תפלין סימן לב

(סו) **לכתים: מזה ייתן כל פרשה בבית שלה * שתתהא (ריג) וקופה מעמד (סו) וסו בביתה:**
מז * יהיה הגליון עליון תחלה שנהו שונה עליונה, וגליון תחתון (ריד) לצד פה הכתים: הגה וראש
הפרשה יהיה מנה לצד ימין הקורא. שאם בא לפתח ולקראן יהיו מנחים לפניו (ריט) כהלקח (תרימתהדסן ובתי"י) וכן
בשם אורחות חיים: **מז * אם פתב כל הארבעה פרשיות בקלף אחד פשרים (רטו) אפלו אין רוח ביניהם,**
ובלבד שיהא חוט (ריח) או משיחה בין כל בית ובית. ישל יד כותב הארבעה פרשיות בקלף אחד.
וגליל אותן מסופן לתחלתן, וכורך קלף עליהם ושער עגל ומקניסם בביתם כמו של ראש. * אם
כתבם על ארבעה קלפים [*] והניחם (ריח) בארבעה בתים יצא, * והוא שישלח (פרוש, יכסה) עור על
ארבעה בתים שיהיו נראים בבית אחד: הגה (ריט) והמנהג לדבוק בדבוק שיהא הכל בקלף אחד, וינתנו
לשל (רכ) דבק (כס) בשר (כרוך שאמ' ואנר סי' נז): **מזה * אם צפה הכתים בזהב (רכא) או בעור בהמה**
טמאה, פסולים: מט * הלכה למשה מסיני שיהיו תפלין תפורים (וכב) בגדי (כט) וסעו בהמה ונהיה
(וכג) טהורים, * וטוב לתפור (וכד) בגדי שור: נ * אין לקנות גידים מאינו יהודי משום (וכה) דחלישין

ג הרא"ש בסדר תפלין
תפלין ותפרידי לדעת
רש"י וז"ל אסמכתא
וכפר אחרות חיים
ד שם ה מנהג לר
ו שם ז שם
ה סתורין מח
ט שבת כח וקח
י שמישא רבא תפרידי
יוסף וספר התפילה
כ אגור בשם מהרי"י
פולין

באר היטב

(סו) **לכתים.** וטוב שיהיו שני פתות ויהיה אם שמע בצד הפונה לפתח
קדש. של"ה עמ"א: (יב) **בביתה.** כד"עבד אין לפסל בשביל זה. ע"ת עמ"א:
(סס) **בשר.** מבקשה טהורה: (סט) **בהמה.** ולקחין מהעקב שהם לבנים,
ואם הם קשים מרובם באבנים עד שישעשו בפשמן וטווין אותם ושוורין אותם.

המנהג כדלעילא כדמנהג חז"ל להס' לישאל כ"י. וזי שרעה להיות חכם
בנינו וזה האמת וזהו לזאת י"ח של דעה זו ע"י אמרו כל המנהג כ"י וזי כזה: [*] והניחם **בד' בתים** כ"י. וכתב ב"ר שם ב"ר יהודה כ"י ס"ו ע"י דלא נוקא הניחם כד"עבד
אלא כיון שכתבו בד' קלפים חסוב דיעבד ומהר להניחם לתחלה ע"י: וכתב עור שאם נמצא [טענות] בפרשה רביעית אמר לקתבה בקלף לבד דקדו כד"עבד. ואם נכתבה פרשה אחת בשר
שלא בפדך, עין בשויה הר"ש בן ברעב"ן סימן חרלב ע"י: [סט] **בהמה.** עב"ט. ובגדים מ"ח ב' חולק ג"כ עליו וכתב שזה מלוי בטאלדורוויש הטבאר בסעיף ג, וכיון שטאלדורוויש אין
הב"י מוכשר לתחלה אף יוסף להכשיר בגדים, ע"י שכתב בטאלדורוויש ש"ב"י מותר בשעת הדקא, ואני חושש אפלו בשעת הדקא שיהי ה"ל"מ הוא נידון בטאלדורוויש

משנה ברורה

לפרשת "קדש" 1248: **מזה (ריג) וקופה.** כד"עבד קריאתה וכתב
שמשמירין ספרותה ב"ה"ל 249. וכד"עבד אם נכתב שם משפחה אין
לפסל התפלין בשביל זה (250), כן כתב הפירוש ב"שם הר"י בן חביב
וכן כתב הב"ח, ועין במגן אברהם. ונראה דמכל מקום על להבא
צריך למקן, דהיינו שיוציאם ויניחם בתלכה: **מז (ריד) לצד פה.**
דאי לא הכי נעמדו האותיות הפוכות נגד הקורא:
(רטו) **בהלקח.** שהרי מצינו שסדר הנחתן בביתם גס"פן הם
מסדרים לפני ימין הקורא אש"ר הוא עומד נגד הפנים שיהיה קורא
בפדך, מתחלה פרשת "קדש" על ימינו ואחר כך פרשה "והיה כי
יבא" ושאור הפרשיות, כמו שכתוב בסימן לר, על-כן צריך להיות

שערי תשובה

מן המסר בפ"ד, עין שם: [סו] **בביתה.** עב"ט. וכתב בגדים מה"ח דאף שרית חולק וס"ל
שתורה שכתב מ"ס א"צ לתני שתי וזמנת תפלין, דשאני סדר הנחתן דאיכא רב האי גאון
וקמה גאונים דקמייט בשיטת ר"ח ע"י. ואפשר לומר דבכאן אף לר"ח אין פסול כד"עבד כזה
משא"כ לענין סדר הנחתם דנראה עכ"פא כד"עבד הוא אלא דר"ח וכלן צריך לצאת דעתו
כזה. ועוד נראה שכתבתי של כל וזמנת תפלין של לו יסור מנה עפ"י מהר"ם וזמנת תפלין
הוא ר"ח של שאלו ואלו דא"ח ולכן חזוקי כזה כל יראי השם והחשבי שכל. משא"כ בשאר מחלקת הפוסקים כל דסוגין דעלמא כדמנהג חז"ל להס' לישאל כ"י. וזי שרעה להיות חכם
בנינו וזה האמת וזהו לזאת י"ח של דעה זו ע"י אמרו כל המנהג כ"י וזי כזה: [*] והניחם **בד' בתים** כ"י. וכתב ב"ר שם ב"ר יהודה כ"י ס"ו ע"י דלא נוקא הניחם כד"עבד
אלא כיון שכתבו בד' קלפים חסוב דיעבד ומהר להניחם לתחלה ע"י: וכתב עור שאם נמצא [טענות] בפרשה רביעית אמר לקתבה בקלף לבד דקדו כד"עבד. ואם נכתבה פרשה אחת בשר
שלא בפדך, עין בשויה הר"ש בן ברעב"ן סימן חרלב ע"י: [סט] **בהמה.** עב"ט. ובגדים מ"ח ב' חולק ג"כ עליו וכתב שזה מלוי בטאלדורוויש הטבאר בסעיף ג, וכיון שטאלדורוויש אין
הב"י מוכשר לתחלה אף יוסף להכשיר בגדים, ע"י שכתב בטאלדורוויש ש"ב"י מותר בשעת הדקא, ואני חושש אפלו בשעת הדקא שיהי ה"ל"מ הוא נידון בטאלדורוויש

באר הגולה

בזה: * **שתתהא וקופה מעמד.** עין בשערי תשובה מה שכתב בשם הנוהג ביהודה.
דאין לחל לשיטת רמב"ם שם שפוסק דוקא בשביתה, וכן משמע בבאר הגולה:
* **יהיה הגליון וכו' לצד פה הכתים.** ואם הפך, של בהאחרונים שפוסקין אף
דיעבד: * **אם כתבם כו' והניחם בארבעה בתים וכו'.** עין בפרי"מגדים שכתב
הדפוס המסביר אם הם פלס בבית אחד אפלו לתחלה אין צריך לרבך, ועל זה
הוסף רפ"א וכתב והמנהג כ"י, רוצה לומר דאפלו בבית אחד לתחלה מצוה
לדבוק: * **והוא שישלח עור.** עין בפרי"מגדים דכבה בעור גם על מקום השיין
שלא יצא החוצה, דאי לא הכי יש בו חשש כל תוסף בהשליך דאין צריך
לשיין: * **צפה הכתים וכו'.** עין במשנה ברורה בשם הפרי"מגדים. וכתב עוד: דא
ע"ד כשר עליביו עור כשר ושיין נראה, כשר אף על פי שאין בית וראה אידי כיון
שהשיין נראה, ולפי זה כל שפי אותן שעושין צבע עב שפסחית תפלין וראו לחש

סוף הגלילה שהוא ראש הפרשה גס"פן מצד ימין נגדו: **מז (רטו) אפלו אין וכו'.** רוצה לומר, וכל שפן כשיש רוח בין הפרשיות,
שיוכל לתחם וישתפר כדי הקף גליל לכל אחת דשפיר דמי, אף דכעת הכתיבה כתבן בקלף אחד. וכתבו האחרונים: אף על-גב דכ"שאין
רוח ביניהם יהיה מוכרח להניח כל פרשה בביתה שלא בזקופה אפלו הכי כשר, כי הזקופה אינה אלא למצוה וכן מתבאר הפרוש לפי מה
שכתב הבית"י"ס בשם מהר"א ומהר"י בן חביב וכן הקדים הב"ח, ועין במגן אברהם בשם הר"ב מ"ש: (ריז) **או משיחה.** רוצה
לומר, דכיון שכתב הפרשיות בעור אחד צריך להפסיק בחוט או משיחה או בגדי כמו שאנו נוהגין בין בית לבית כדי לתח הפרשיות
מבדלים, אבל בכתב הפרשיות על ד' עורות אין צריך לתח כלום בין בית לבית. ויש פוסקים דבכל גווי צריך לתח הבדל בין הכתים וכן
יש לנהוג, כמו שכתב המחבר לקמן בסעיף נא וצ"ביר חוט וכו'. ומכל מקום לענין דיעבד כתב הש"י דאינו מעכב שם, שחוקר פסבא
הראשונה: (ריח) **בארבעה בתים.** וכל שפן אם הניחם בבית אחד דטפי עדיף: (ריט) **והמנהג וכו'.** רוצה לומר, אם הניחם בבית אחד
אף דנראה יצא מכל מקום לתחלה מצוה לדבוק. כתבו האחרונים, דאף שלכתחלה מצוה לכתב הארבע פרשיות של יד בקלף אחד,
מכל מקום אם כבר כתב בארבעה קלפים חסוב כד"עבד, ומהר להניחם לתחלה אם מדבוקם מקדם. ואם נמצא טעות בפרשה רביעית,
מותר לקתבה בקלף לבד אפלו לתחלה ולהדביקה, דזה הוי כד"עבד (251): (רכ) **דבק בשר.** רוצה לומר מבהמה טהורה (252). וכתב בפרי"מגדים
דזה רק למצוה אבל לא לעכובא, כיון דהדבוק אינו מעכב, ממילא אין קפידא במד מדבק: **מזה (רכא) או בעור.** פרוש, שעשה עור
מתחלה מבהמה טהורה ואחר כך צפה על אותו עור מבהמה טמאה, אפלו הכי פסולים, ואפלו חתך במקום השיין שיהיין נראה
[פמ"א]. ועין בבאר הגולה: **מט (רכב) בגדי בהמה.** ולקחין מהעקב שהם לבנים, ואם הם קשים מרובם באבנים עד שישעשו בפשמן
וטווין אותם ושוורין אותם. ודעת המגן אברהם בסוף סעיף קטן סי' דבענין בזה השוה לשמה, והאליה רבה ופרי"מגדים מפקפקין בזה:
(רכג) **טהורים.** אפלו מכלול וטפירות שלהם: (רכד) **בגדי שור.** ואם אין לו יתח מגדי בהמה דקה, אכל משמאה אפלו כד"עבד פסול.
וצריך עיין אם מותר לתפור בגדי הנשה (253). [אחרונים]: **נ (רכה) דחלישין וכו'.** ודוקא (רט) כשהוא הולך לכתי הכתים לקנות מהם גידין,
וגם ידוע לו שמקצת מן הכתרים הנוטלין הגידין מבהמה טמאה, לכן אף על פי שכתב נוטלין מטהורה, כיון שהוא הולך אצל נכרי בשעה
שהם קבועין בביתם אין הולכין אחר רוב, שכל קביע קמחצה על מחצה דמי; אבל אם העובר גלולים הביא לשוק מותר לקנות ממנו,
שכיון שפרש מקביעותו אמרינו כל דפרש מרבא פרש (254). (רי) אם לא שמוכרין שם בשוק בחינות אף חזרין לקביעותו. וכן אם אין ידוע.

שער הציון

(רט) מגן אברהם: (רי) פירי תדש ויפסחית השקל:



הלבנות תפילין סימן לב

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ריב]

נָטוּב שֶׁצִּיצָא מִפְּרִשְׁתָּהּ יִהְיֶה אִם שְׁמַעַ" בְּצֵד הַפּוֹנֶה לְפָרְשֵׁת
"קָדָשׁ" ¹²⁴⁸.

(251) וכל זה מדובר כשעל כל פנים נכתבה כל פרשה על קלף שלם, אבל אין לכתוב לכתחילה פרשה אחת על שני קלפים דבוקים, לפי הדעות שדיבוק אינו חיבור וראה לעיל ס"ק קעב, וכמו שכתב המשנה הסופר (סי' כ ס"ק ג). אכן, אם נקרא הקלף לאחר הכתיבה והאותיות עדיין שלימות, כתב חז"א (א"ח סי' יא ס"ק ז) שרשאי להדביק את הקלף, ואינו פסול משום 'שלא כסדרן'.

[משנ"ב ס"ק רכ]

ורוצה לומר מִקְהָמָה טְהוּרָה ¹²⁴⁹.

(252) ולענין מין שאינו אסור באכילה אך גם אינו ראוי לאכילה, בגין זה, מבואר בשו"ת נודע ביהודה (או"ח מהד"ק סי' א) שמותר להשתמש בו בתפילין, מפני שלא נתמעט מדפוסק אלא דבר שאסור באכילה. והוסיף, שאף שמבואר ברש"י (מגילה כד, ב) ובר"ן (שם) וכן ברע"ב (שם פ"ד מ"ח) שיש בזה חיסרון של 'אינו מותר בפ"ך', מימ דבריהם קשים, וברש"י בכנהדרין (מח, ב) כתב שהחיסרון בזה הוא מטעם אחר, וכן העיר בהוספות רע"א (מגילה שם). מאידך, הנשמת אדם (כלל יד אות ג ד"ה ומהנהגה) כתב שמלבד החיסרון בדבר שאינו 'מותר', יש חיסרון במה שאינו 'בפ"ך' ואינו ראוי לאכילה, וכדעת הרש"י והר"ן, וכן משמע בהגות החתם סופר על קטן הסיפור (סי' ג ס"א).

ואף שמבואר בגמרא (מכות יא, א) שחוטא פשתן נחשבים 'דבר המותר בפ"ך', כתב הערוך לר' (שם ד"ה כי אתקש) שאין להוכיח שאף דבר שאינו ראוי לאכילה כשר בתפילין, מפני שיש לומר שחוטאים אלו באים מזרע פשתן, אשר הוא ראוי לאכילה. והחז"א (או"ח סי' יא ס"ק ט) כתב שמוכח מגמרא זו שאין צריך דוק דבק שנעשה מבהמה טהורה, אלא גם דבק שנעשה מן הארץ וגידוליה כשר לכך, וכמבואר בשו"ת נודע ביהודה (או"ח מהדור"ת סי' ג).

[משנ"ב ס"ק רכד]

וְצִרְף עֵינַי אִם מִתֵּר לְהַפֵּר בְּגִיד הַנֶּשֶׁה ¹²⁵⁰.

(253) וצדדי הספק הם, שיש לומר שדומה לנבילות וטריפות שאף על פי שאסורות באכילה, בכל אופן נחשבות 'מין' המותר בפ"ך, שהרי ממין בהמה טהורה הן, או שנאמר שכיון שגיד הנשה לעולם אסור באכילה, ואין בו צד דיתר אכילה לעולם, אינו 'מן' המותר בפ"ך' כלל, מה שאין כן בנבילות וטריפות, שמקרה היא שגרם להן לחיאתם. ובגדולי הקדש (ס"ק ב) ביאר צד נוסף לחיתת, שכיון שיש לגיד הנשה שעת הכושר, שהרי עובר הנמצא במעי אמי נידו מותר, שגיד שליל נותר בשחיטת אמו, אשר על כן מותר לתפור בו וראה שו"ת חתם סופר או"ח סי' לט.

[משנ"ב ס"ק רכה]

אִם הָעוֹבֵד־גְּלוּלִים הָבִיא לְשׁוּק מִתֵּר לְקִנּוּת מִמֶּנּוּ, שֶׁבִּינָן שֶׁפָּרַשׁ מִקְבִּיעוֹתָו אֶמְרִינָן כֹּל דְּפָרַשׁ מִרְבָּא פָּרַשׁ ¹²⁵¹.

(254) וכמו שביאר המג"א (ס"ק טו) שלא חוששים שמא ינחרו בהמה טמאה כדי להשתמש בגידיה, שהרי אין הם משתמשים אלא בנידי בהמות שהם אוכלים, ורוב בהמות הנאכלות טהורות הן.

[משנ"ב ס"ק רט]

וְאִם נִמְצָא טְעוּהָ בְּפָרְשָׁה רְבִיעִית, מִתֵּר לְנִחְבָּהּ בְּקֶלֶף לְכַד אֶפְלוֹ לְכַתְּחִלָּה וּלְהַדְבִּיקָהּ, דָּוָה הָיִי בְּדִיעְבְּרָה ¹²⁵¹.



נר באר הגולה

בר

שָׁמַר שֶׁל בְּהֵמָה טָמְאָה הֵם. *לְמָקוֹם שֶׁאֵין גִּידִין מְצוּיִים חוֹפְרִים (רכו) בְּטָאֵל־אֲדוֹרָשׁ שֶׁעוֹשִׂים מִן הַקֶּלֶף (רכז) עַד שֶׁיִּזְדְּמְנוּ לָהֶם גִּידִים: **נֹא** *יִתְּפֹר שֶׁלִּישָׁה תְּפִירוֹת (רכח) בְּכָל (ע) [ע] צַד, יִזְחֹט תְּפִירָה יִהְיֶה סוֹבֵב (רכט) מִשְׁתֵּי רוּחוֹת, ^פוְנִעְבִּיר חוֹט תְּפִירָה בֵּין כָּל בֵּית וּבֵית: הֵגָה (רל) מִיְהוּ אִם לֹא עָשָׂה רַק י' תְּפִירוֹת אוֹ פָחוֹת מֵהָ אֵינּוּ נִפְסֵל (מִרְדִּי). ^זיִשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שִׁי"ב תְּפִירוֹת אֵלּוּ יִהְיוּ (עט) (רלא) בְּחוֹט אֶחָד: **נב** *יִכְנִיס הַרְצוּעָה תוֹף הַמַּעֲבָרְתָּא (רלב) *וְנִעְשָׂה קֶשֶׁר (רלג) כְּמִין דְּלִ"ת בְּשֵׁל־רֹאשׁ וּכְמִין יו"ד בְּשֵׁל־יָד לְהַשְׁלִים אוֹתִיּוֹת שְׁד"י עִם הַשִּׁין שֶׁבְּשֵׁל רֹאשׁ: הֵגָה וְנִתְּהִים (רלד) לְהַעֲבִיר עוֹר עַל הַבֵּית שֶׁל יָד לְרֹחַב הַדְּרוֹעַ וְיִהְיֶה נִחְבֹּי בְּרֹחַב הַבֵּית (מרו). וְלֹא יִעָשֶׂה הַקְּשָׁרִים (רלה) אֶלָּא לְאַחֵר שֶׁעָשָׂה הַשִּׁין מִתְּפִלִּין, וְאַחֲרָיָה יִעָשֶׂה בְּדִלִ"ת וְאַחֲרָיָה הַיִּיד כְּפִסָּד אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם:

פאר דיטב

מ"א. בני־מעזים דקים ויבשים כסין חוטים של גידים, גידים גמורים הם ורופא לתפר בהם ס"ח ורומים, הלכ"ט ח"א סימן רעג, ונתרא אחרון חולק עליו: (ז) צד. טעם ל"יב הפירות, נגד שבט: ישראלי; ואם עשה י"ד נגד מעשה ואפרים, טוב, עין ע"ה והאר"י ד"ל בהם ע"פ הסוד דוקא י"ב. הרמ"ע פאנאו סימן לח בהב: אם אין התפירה בתוך הכותף הבה רק בתוך המעברתא פסול, אבל בב"י בשם הרא"ש ונש"י והנהדרכי משמע דלא בעי תפירה תוך הפסול רק סמוך לפסול, ע"ש מ"א: (ע) בחוט א'. ואם נקט החוט בששת צידיה פסולות, דב"ע ש"נא חוט א', ב"י (שם) הרי"א. ואם נטו י"ז חלא גם נקטב א' וקטב א' חור וקטב חוטא פסולא, וצ"ל שיהא בדבוק יחד ולא נקטב צדיתא. וקטב ב"ח. ד"קא אם נקטב החוט פסול ואלא שינקט החוט, אבל אם החוט קצו יגמר התפירה בחוט אחר לסתמול וזכי נהוג:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שמקצתן נוטלין אותן מבהמה טמאה, גם כן מקור לקנות מהם בשר עגון, שרוב גידיו הם מבהמות שהודות. אך כל זה בגדיד שאינן טויין, אבל בגדיד טויין, דעת המגן אברהם דאסור לקנות מהם אפילו הוא יודע שהם מבהמה שהונה, שבין שהוא הלכה למשה מסיני צריך שתהיה עשיתו לשמה, וטובה הגידין זו היא עשייתה, וזכרים לאו בני לשמה נניהו. וכבר כתבנו דהאלילה רבה ופריימגדים מפסקים אי בעי קלל בזה טועה לשמה: (רכו) בטאליאדור"ש. הם חושני הנעשים מן הקלה, ובמקום הדחק סבירא לה כיון דימיני הוא הם בגדידן עצמן וכשרים לתפר בהם סתם: (רכו) עד שיודמו. כדי שלא להתבטל ויחשבו תלוין לזוהרה ולזוהריות, וכן ידועה הנהגה.

מאתרגונים (ר"ל) שהושעוין שלא לצאת בהם אפילו בשעת הדחק, שבהם הלכה למשה מסיני הוא גידון, והטאלאידור"ש עור הוא שהרא נחלק. ונעור לתפירה לא שמענו; ולפי זה (ר"י) אם אין לו גידים אחרים, על-כ"ל פנים לא יכרך עליהם. וכן בגרמזים דקים ויבשים במין חוטם של גידים, אין לתפור בהם. ודל"ה להלכה למשה מסיני הוא דוקא גידים. (ר"י) עוד נחבנו, שאין לתפור בגיד עוף טהור, פי מי גרע איזה מהם קרוי גידין אינה מהם חוטין ואינה מהם ורידין, ואנן גידין בעינן: **נא (רכה) בכל צד**. טעם ל"ב תפירות, נגד י"ב שבטי ישראל. ולא בעינן תפירה חוץ הבית (ר"ל) רק סמוך להבית²⁵⁵). (ר"ט) ואין תופרין כתופר בגדים בשפת הבגד בלי שיער, אלא משיר מן התתוא חוץ להתפירה. (ר"ט) וצריך שיעור הבתים מלמשה לפיו יהיו יוצאים מכל ארבע רוחותיהם עד שיהיו מגיעים תחת נקבי התפירה²⁵⁶, כדי שיתפור עור הבתים מכל צד עם התתוא, ולא כהסופרים המקצרים עור של הבתים שאינו עובר הלאה תחת נקבי התפירה ואינה נתפרת כלל עם התתוא, רק שמתקדקן הבית בחוף הארובה של התתוא, והבורק שצמוד כתב שפסל כמה תפלין סומת זה, אלא צריך לתפור יחד העור של הבתים עם התתוא: **(רכט) משתי רוחות**. רוצה לומר, שכל התפירה והא מסובכת משני צדדין פנים ואחור, (ר"י) נמצא הופר בשתי מהטין, אחת יוצאה לאחור ואחת נכנסת לצד פנים: **(רל) מיהו אם וכו'**. וכן (ר"י) אם לא העביר חוט התפירה, אינו מעכב בדינכך, ועין לעיל בסעיף קטן ר"י: **(רלא) בחוט אחר**. ואם נפסק (ר"ט) יש אומרים דייבול לקשרו, (ר"כ) ויש אומרים דישלנו כלו משום ויחזור ויתפור מתוך בחוט אחר, שצ"ל שנפסק בשעת התפירה נפו שהחוט קלוש ועומד לפסק ואינו כלום; אבל בשהחוט קצר מתחלתו ואינו נפסק, כלבלי עלמא: וכול (רככ) לקשר לו חוט אחר לגמר התפירה. וכתב הפרי"מגדים, דאם אין לו גידין אחרים יש לסמך על סברא הראשונה ולקשר חוט שנפסק, וכל זה (רככ) אם נפסק באמצע התפירה, אבל אם נפסק אחר התפירה, צ"ל לקמן סימן לג סעיף ב': **נב (רלב) ובעשה קשר**. וקשר של תפלין (רכג) היא הלכה למשה מסיני. ונראה שצריך לעשותו לשה²⁵⁸, ולא יעשהו קטן [פ"מג]: **(רלג) במין דל"ת**. ויש שעושין קשר במים סתומה שנראה בשני דלת"ן משני צדדין, ורגלו של זה בצד ראשו של זה; ועין בספר תפארת אריה שהביא בשם יתשובה מאהבה: והסכים עמו לדינא דאלו העושים קשר של דל"ח כמתן יותר לדינא²⁵⁹. גם לא יעשה קשר העשוי להשמיט אנה ואנה, כמו שבארתי בבארי הלכה. כתב אליה רבה: מצוה בפקדון שנראה אחר חליצת התפלין שהיה הקשר של זה, והוריתי לחזק ולהניחן לקראת קראת שמו בלי ברכה²⁶⁰, דהא מצוות תפלין כל היום, עד כאן לשונו. ושלשנו, ושלשנו רש"י בבארי לה דהיידיד הוא הלכה למשה מסיני, לא יצא אדם שיעור זה הפעוה: **(רלד) לתעביר**. טעם, לפי שהצוה שכל יום שמיטין אדם אומם רש"י בהגדים, ומתנגדים ונפסדים ומתקלקלין, לכך נהגו לתעביר רצועה זו עליהן לחזקן. ועכשיו באלו התאצויות לא נהגו כזה (א"ר ע"ט): **(רלה) אלא לאחר וכו'**. רוצה לומר, כן נבול לכתחלה; ואי אתרמי שהתר הקשר של ראש אין צריך רק לתפנו ולא להמיר השל"ר:

שער הציון

(י"ל) נודע ביהודה מהדורא הנניא סימן ב: (י"ג) פשוט: (י"ד) שם: (י"ה) מגן אברהם: (י"ו) רא"ש ואליה רבה: (י"ז) אחרונים: (י"ח) בית יוסף:
(י"ט) ט"ז: (כ) ט"ז: ולאורה מוכח בבאור הגר"א שגם הוא סיבר פן: (כ"א) בית ומגן אברהם: (כ"ב) אליה רבה: (כ"ג) בית: (כ"ד) גמרא: